

O DOZDEVKIH V RAZMERJU MED ŽENSKO IN INVALIDOM

Kljub dobrohotnosti in trudu pri ukvarjanju z vprašanji spolnosti ter ljubezni med žensko in invalidom, se naši sadovi niso uspeli uveljaviti kot resen problem naše družbe. Ne glede na to, s kakšnimi argumenti se ljudem skušamo približati, se večinoma uštejemo, saj očitno ne želijo o tej problematiki nič slišati niti invalidi niti ženske. Skorajda vsi nam odločno zabrusijo, da se motimo in da svojih izkušenj ne bi smeli posploševati. Nenehno nas prepričujejo, da sami nismo večči zapeljevanja ženske. Druga taka izjava je, da na tak način ne bomo nikoli dobili ženske. In da ni čudno, da nas nobena ne vzljubi. Nekateri pravijo, da se ženske ustrašijo našega pristopa.

In kakšen je ta način; česa bi se ženska lahko ustrašila v interakciji z nami? Tudi to besedilo bo plod osebnih izkušenj in vprašanj ter izjav drugih.

Očitajo nam neposrednosti in direktnosti. Pravijo, da smo preveč iskreni. Moti jih, ko jim damo komplimente. A prav pri teh in podobnih vedenjskih vzorcih si ženske nasprotujejo. Na drugi strani imamo torej ženske, ki pravijo, da moramo do žensk biti iskreni in spoštljivi. Pa vseeno prevečkrat slišimo zgodbo o tem, kako jih njihovi ljubimci marsikdaj sploh ne opazijo. Se z njimi ne pogovarjajo in jih ne poslušajo. Ni čudno, da se toliko žensk naslavlja na nas kot na prijatelja. Zanesljivo lahko trdimo, da večini žensk, ki imajo fakultetno izobrazbo in študentkam pogovor veliko pomeni, čeprav to včasih pomeni »ti bodi tiho, govorila bom pa jaz«. Kljub temu neizmernemu interesu po pogovoru naša srečevanja ne rodijo sadov refleksije. To lahko pomeni samo eno: namreč, da druženje z njimi nima statusa srečevanj in da njihovo govorjenje ni pogovor, ampak je besedičenje in čvekanje.

Rutar v enem izmed predavanj pravi, da je vsak odnos, ki ima status srečevanja, nujno refleksijski. In kaj to pomeni? Preprosto to, da ugotoviš, da blefiraš in da je čas da se zresniš in se preseliš iz nedoletnosti v svet odraslih (po Kantu: Kaj je razsvetljenstvo?) in sprejmeš odgovornost za svoje zlo. Zlo, ki ga nujno širiš, če se ne spoznaš na svoj družbeni položaj in nisi sposoben opraviti svoje dolžnosti, ki je v prvi vrsti dolžnost, da spoznaš sebe in preko tega tudi druge. Spoznati sebe pomeni spoznati, da živimo v svetu dozdevkov in da nas resnica o drugih ni nikoli zanimala, saj imamo rajši namišljeno mnenje o nekom kot pa, da bi se malce potrudili in se ukvarjali s tem, koga imamo radi in koga ne. Ali smo sposobni ljubiti ali ne. Ali res verjamemo, kar trdimo, ali gre zgolj za to, da bežimo pred seboj, da ne bi ugotovili, da nismo pol človeka, za kakršnega se imamo.

Če jih torej naš vedenjski vzorec odbija (in s tem se strinjajo tako invalidi kot ženske), jih odbija naša drža, ki jim predstavlja nevarnost, saj se naslavlja na tisti vidik njihovega življenja, za katerega Miller pravi, da je narejen, ko govori o konceptu narejene ženske. Ker ljubijo to, kar je na njih narejenega, bolj kot tisto, kar je na njih pristnega, se oklepajo vseh mnenj, ki jih imajo o svetu, oklepajo se torej predsodkov in krepijo banalne principe, kar jim daje občutek pokončne drže. Resnično, rajši imamo ljudi, ki ne zanikajo, da so zlomljeni, nesrečni in potrti. Tudi sami smo taki.

Ko torej jasno kažemo, da smo nesrečni in potrti, hitijo (oboji) z mnenji, da jih nesrečen človek odbija in dodajo tisti znameniti **na tak način ne boš nikoli dobil ženske**; kar pomeni, da imajo ženske rade narejene moške. V kolikor je res, da jih moti, če se obnašamo v skladu s svojim počutjem. Opazka nekaterih starejših kolegov, da imajo ženske rade skrivnostne moške, kaže na to, da ne želijo odkritosti, saj odkritost prinese čistost v odnosu, medtem ko skrivnosti prinašajo nelagodje, dvome in neodgovorjena vprašanja. Skrivnosti bivajo v temnih in s pajčevinami pokritih prostorih, v svetu umazanije in podgan.

Skrivnosten moški je potemtakem zanimiv, če ostane skrit. In kaj se skriva, česa ženske ne želijo odkriti? Nekaj, na kar jih pohabljenno telo nenehno opozarja: na nemoč in smrt. Skrivnosten moški je zato močan, božanski in nesmrten. Ženska, ki želi skrivnostnega moškega, je negotova, strahopetna in polna nezaupanja, zato se lahko zaljubi samo v skrivnostnega moškega, saj s tem ohranja svojo identiteto.

Hendikepiran človek se mora soočiti s svojo skrivnostjo. To pomeni, da v nekem trenutku zavrne dozdevke in se ni več pripravljen sprenevedati. Prav to nam sporočajo, da jih moti in odbija. Odbija jih torej, da nas ne

morejo prelisičiti in preslepiti, kar pomeni, da njihovo sprenevedanje ne najde naslovnika. In če človek ne dobi potrditve svoje identitete, le-ta v odnosu ne obstaja. Ker ljubijo svojo identiteto bolj od svoje pristnosti, trdimo, da so pripravljene ljubiti le ljudi, ki so jim v tem enaki.

To pa pomeni, da ni res, da želijo iskrenega moškega. Njihova namišljena finost in dobrota sta posledica nezainteresiranosti za odgovornost in dolžnost. In kdor ni pripravljen odgovarjati za svojo držo, ni svoboden. To je njihov hendikep, ki podpira njihovo namišljeno mnenje, da so odprte. Da se ob tem počutijo iskrene, hitijo s priznanjem, da imajo nekaj predsodkov. Kot da bi to res pomenilo, da so zato boljši človek.

In kaj je naš hendikep? **Hendikepirani smo, ker smo intelektualci, ker smo svobodni, ker ne verjamemo slepo, ker nismo katoliški, ker se ne bojimo, ker nismo dninarji in ker smo drzni, ker smo ostrji, ker smo pogumni, ker smo natančni, ker smo osamljeni in ker neskončno ljubimo.** (Reichenberg M., Film o hendikepu, str. 10)

Njihovo zakrknjeno srce je naš hendikep, saj niso sposobne prisluhni temu, kar smo. Ker smo želeča bitja, je torej smiselno prisluhni naši želji, ki ni, kot nam z arogantnim občutkom, da nas poznajo, očitajo, v tem, da nam hodi po glavi samo seks. Hipoteza, ki nas ves čas spremlja je, da je invalidno telo njihov hendikep. Kljub do sedaj že nekajkratni argumentiranosti, se jim ta ideja upira. Mnogo jih trdi, da se motimo, saj gre zgolj za naš občutek. Ob tem se sprašujemo, kako to, da pozabljajo na vse tiste mile in usmiljene poglede, ki nam jih takšni ljudje ponujajo tako v domačem okolju kot tudi drugje. Imajo tudi neverjetno sposobnost pozabljanja. In Freud pravi *da je pozabljanje motivirano s kako v spominu vsebovano neprijetnostjo, zoprnostjo* (K psihopatologiji vsakdanjega življenja).

Pozabljajo namreč na tisto neprijetnost, ki jo opazimo, ko se prvih nekajkrat srečamo. In kako naj dokažemo njihovo zadrego. Nemožnost dokazovanja tega je njihova močna točka, saj nam prav tu lahko dokazujejo zmoto. V resnici gre bolj za obrambo v podobnem smislu kot se tolažijo katoliški verniki, ko se naslavljajo na boga, če kdo dvomi v božjo dobroto. Z besedami »skrivna so pota božja« se rešijo odgovornosti in zahtevi po dokazovanju. S temi besedami pa povedo, da so majhni in intelektualno prešibki, da bi izzivali boga. Vendar pa je obstoj boga lažje dokazovati z besedami, kot pa bi to bilo, če bi se lotili dokazovati zadrego, ki jo lahko vidi in začuti vsak, ki bi se lotil skrivnega opazovanja interakcije med žensko in hendikjem, pod pogojem, da hendy ne pristane na vlogo, ki jo ima v družbenem okolju. Vendar pa lahko vsak tudi svoje občutke ob tem postavi po vprašaj. A če smo iskreni, kajpak ne bomo imeli težav z razumevanjem samega nastanka občutka, ki je v prid hipotezi, da je invalidno telo leglo neprijetnosti in je zato strup za zrel in kvaliteten odnos. Tj. odprt in iskren odnos. Vse preveč pogosta trditev tistih, ki se imajo za zdrave »da je vsak po svoje invalid«, je prej dokaz, da nekaj med njimi in nami ni v redu.

Iskren odnos je odnos, kjer odpori in strahovi nimajo funkcije razdiranja, ampak krepitev odnosa. Še vedno predlagamo postavljanje tistih vprašanj, ki so neprijetna in ki povzročajo nelagodje in zato od človeka terjajo, da se postavi pod vprašaj. Če torej ženske moti naš pristop, jih v resnici moti, da sta nelagodje in strah v drugačni funkciji. Konec koncev priznamo, da se bojimo resnega odnosa z žensko. Vendar pa je razlika med nami in njimi v pogumu. Pogum je sposobnost odkrivanja lastne narejenosti. In kaj pravi Miller o narejeni ženski: **Narejena ženska je tista, ki umetno doda, kar ji manjka, s pogojem da to vedno, in na skrivaj, dobi od moškega.**

Nič nas ne ovira, da ne bi ponudili odgovor na vprašanje, **kaj človek doda, v našem primeru, kaj doda ženska.** Kaj je tisto, kar vedno dobi od moškega? In kaj od njega pričakuje? Teza: Ženska v svoji narejenosti od moškega pričakuje nekaj, kar ne more dobiti od hendikepiranega moškega, saj ji narava telesnega hendikepa to preprečuje. Zlasti ne more tega dobiti, če se ni moč iti skrivalnic, tj. če se ni moč sprenevedati in če ni moč blefirati.

Umetno dodajanje se kaže na telesu. Telo je zato vir vse neprijetnosti, ki jo imamo ljudje v medsebojnih odnosih, če nismo z njim zadovoljni. V bolj kapitalističnih deželah so ljudje s svojim telesom vedno manj zadovoljni. Njihovi poskusi, da bi ga spremenili, so izraz fantazem, ki so nujni del človekovega življenja. Fantazme ne gre sesuvati; tudi odpovedovati se jim ne gre. Perverznost izjave, da smo vsi v istem čolnu, je zato v tem, da eni ne priznavajo njihove zaprtosti, ki se kaže kot nerazumevanje sveta; drugi pa skušajo svoje fantazme razumeti. In kdo ste vi, da mi očitata, da je moja fantazma dokaz, da sem v istem čolnu? Kdo ste, da si mi upate očitati, da tudi sam ne razumem svoje želje po ženski, ko pa je zgolj Drugi tisti, ki ima kompetenco pri določanju, kdo je naredil korak k razumevanju lastnih fantazem in kdo ne?

Ker se sami s problemom, zakaj nas je do sedaj vsaka ženska zavrnila v vlogi za njihovega spolnega ali ljubezenskega partnerja, ukvarjamo, ker verjamemo, da ne gre zgolj za to, da jim nismo všeč, in ker naletimo na odpore, ko jih vprašamo, ali je kaj na tem, o čemer razmišljamo, lahko mirno rečemo, da smo korak pred njimi, zaradi česar si jemljemo pravico, da so naša razmišljanja o problemu osamljenosti, na trenutke prikazana kot očitek. In kaj jim očitamo.

Očitamo jim, da verjamejo, da so svobodne. Očitamo jim, da se za trenutek ne ustavijo in pomislijo, katere fantazme držijo skupaj njihov svet želja. Očitamo jim, da nam (nekatero) pridigajo, da imamo čuden odnos do žensk in da jih to odbija. Ko naleti debata na problem ljubezni, nam hitijo z mnenji oblike »kaj pa če« -je s teboj kaj narobe -če se ti ne znaš obnašati -če ti ne znaš z ženskami. Obnašajo se, kot da bi bilo Vse odvisno od nas. A Rutar večkrat poudari **vse je samo, če nečesa tudi ni**. Paralelno to pomeni, da je Vse odvisno od nas samo, če nekaj ne more biti odvisno od nas. In kaj je tisto, kar ni odvisno od nas?

Njihova odprtost. Le-ta je odvisna od trpljenja in stopnje, kako daleč smo to pripravljeni priznati. Narejenost, ki jo pri teh ženskah zaznavamo, je v zavračanju in maskiranju trpljenja. To pa je tudi odgovor na vprašanje, kaj dobijo od moškega, ki ni fizično hendikepiran. Hendiji jim ne morejo postreči z iluzijo, ki bi prekrivala njihovo trpljenje, saj je prav telo sedež dogajanja. Fizično pohabljenost in pogled nanj je pravzaprav vdor Realnega v narejeno. Teorija hendikepa dokazuje, da je vsak človek hendikepiran: najprej pred smrtjo, nato še pred »NAČELNO MOŽNOSTJO«. Kaj je načelna možnost?

Tj. tista možnost, ki omogoča potencialno realizacijo misli. Ne glede na to, ali je realizacija zavezana empiričnim dogodkom ali zgolj psihotičnim predstavam.

Ni ga človeka, ki bi si želel biti pohabljen. Pravzaprav imajo ljudje zelo močno željo, da bi bilo z njimi vse v najlepšem redu. Pogled na hendija jih sili v misel »da bi se to zgodilo meni«. Ni kaj, res neprijetna misel. Toda, zaradi bežanja pred njo, morajo nekateri neokusno živeti. Osebnost se to kaže v osamljenosti. Da pa ne bomo stokali, kako smo nesrečni, ker nas nihče ni sposoben ljubiti, bomo nadaljevali svojo misel.

»Vse v redu« pomeni biti brez težav. Odnos s hendijem pomeni, da se morajo najprej soočiti s svojimi strahovi, nato pa še s problemi, ki pridejo v konkretni situaciji, zaradi hendikepa. Ker ljudje bežijo pred lastnimi problemi, je razumljivo, da jih problemi drugih kratkomalo ne zanimajo, kaj šele, da bi postali del njihovega vsakdanjika. Odnos z nepohabljenim moškim ženski prinese varnost pred načelno možnostjo, ki je kreacija njihovih strahov in miselne lenobe. Njihova narejenost je zato v njihovi varnosti, ki jo dobijo z izbiro takega moškega. Tudi sicer so njihove vsakdanje odločitve obrnjene k »vse v redu«.

A ljubiti pomeni zanimati se za probleme in težave drugega, tj. zanimati se za njegov hendikep. Pomeni pa tudi zanimati se za njegove želje. Zanimati se za drugega pa med drugim vključuje tudi željo po pomoči. Če ima torej solidarnost funkcijo zagotavljanja izvajanja družbene pogodbe, katere glavni namen je v opominjanju na dolžnosti, ki jih imamo do soljudi, s katerimi živimo v nekem občestvu, potem je glavni namen pomoči v vrednoti. Solidarnost je dolžnost vsakega človeka do slehernega drugega človeka. Pomagamo pa zgolj tistemu, ki nam nekaj pomeni. Izberemo ga, izločimo ga iz občestva enakosti. S takim človekom se lahko pod določenimi pogoji srečujemo. Preden razmišljamo o njih, naj citiramo nekaj stavkov iz predavanja z naslovom **ŽENSKA, ŠTUDENTKA IN (PRAV, ČE ŽE HOČETE) JAZ**, kjer smo delno razmišljali o razliki med solidarnostjo in pomočjo.

Morebiti je vprašanje naivno, pa vendar ponujamo nanj prehitre in preveč samoumevne odgovore. Kaj pomeni »pomagati nekomu«? Hitri odgovor je tale: to pomeni z dejanji olajšati nekomu neko delo. Pomeni pa tudi, da nekomu »stojimo ob strani«. Kako smešna situacija: le kako naj nekomu z dejanji olajšam neko delo, če stojim ob strani? A šalo na stran. Oba odgovora sta pozitivistična in moralistična, čeprav ne predvidevata moralnih dilem. Praviloma se pri dilemah ustavi, saj zahtevajo razmislek in terjajo »pravilno« odločitev. Moderni povprečni človek – takih je največ – nima interesa, niti poguma, da bi se spraševal o morebitni spornosti njegovega delovanja. Nezavedno ga je strah odkriti, da morda s svojo nadvse prijazno in dobrohotno držo vendarle ne prispeva k blagorju sočloveka in da mu morda celo škodi. Velikokrat se slovenska javnost in invalidi ukvarjajo z nepomembnimi problemi in pozabljajo na osnovne probleme, s katerimi se srečujejo hendiji. In o njih ne upa spregovoriti nihče. Prav zato, ker se mnogim zdijo moralno sporne.

Pokroviteljski odnos države do hendijev je zato višek nesramnosti, saj pozablja, da je spolno življenje ljudi pomembnejše od tega, ali bodo imeli v EU uniji več možnosti, ki so v temeljih virtualne. Prav tako

je perverzen človek, ki je nadvse zadovoljen, če lahko pomaga hendiju pobrati ključke, ko mu padejo na tla, ali če mu pomaga iti v trgovino itd. Ali ni to vsak človek dolžan narediti v imenu solidarnosti in družbene pogodbe? Resnično, povem vam, ni okusno vpiti *pomagajmo*, ko bi se na ves glas morali dreti *bodimo skromni in solidarni, saj pomagati še ne znamo – to se bomo morali šele naučiti.*

Teza: Pomaga tisti, ki mimo svoje dolžnosti in odgovornosti, ki jo ima po družbeni pogodbi do drugega človeka, uspe narediti nekaj izjemnega, ne da bi se obremenjeval z obrekovalci in moralisti. Človek, sposoben dejanj, za katera drugi nimajo jajc, je junak. Tak človek ni obremenjen s predsodkovnimi, moralnimi in stereotipnimi idejami. Samo tak človek ima posluš za posameznika in ga množice, ki so po definicijo banalne in klišejske ter normalne, sploh ne zanimajo. Junaka zanimajo nenormalni, drugačni, izobčeni, prikrajšani zaradi nezrelosti drugih, uporniki, heretiki itn.

Sámo srečevanje je že nekaj izjemnega, saj ga omogoča odprtost dveh izjemnih ljudi, ki tolerirata medsebojne razlike, jih spoštujeta in jima nelagodja med njima ne predstavljajo nepremagljivih ovir. In to je ljubezen. Je pomoč pri prenašanju unikatnosti in zato tudi samote. Je način odnosa, zaradi česar se nekdo počuti posebnega in zaželenega. Ta dva občutka sta nemara najpomembnejša za človekov obstoj. Zagotovo pa sta zaslužna, da se ne počutimo osamljene. Zadovoljevanje želja igra pri tem pomembno vlogo. A le med izjemnimi ljudmi. Kje jih najti? Ali se skrivajo? Kako ugotoviti, kdo je izjemen? Ali smo sami izjemni?

Množični človek je nadut. Misli, da je samozadosten in da mu bolečina ne more do živega. Noče je, ne poslušá. Toda v eni od seriji filmov Star Trek smo bili priče izjemnim besedam: **do ljubezni ne moreš biti odprt, če ne zmoreš tvegati bolečine.** In hendikep je bolečina. Lahko je fizična, a bolj pomembno je, da je duševna. Zato se Nietzsche, ta dobričina, ki mu življenje ni prizaneslo, ne moti, ko nemočno in brez sprenevedanja ugotavlja, da je **sočutje križ, na katerega je prebit tisti, ki ljubi ljudi.**

Rutar o ljubezni pove veliko, a za nas sta pomembni dve izjavi. **Ljubezen je skrb za drugega (Freudovi duhovi 5). Ljubiti pomeni biti strog in natančen (Uvod v postmoderno psihologijo).**

V knjigi **Vzgoja za družino in vrednote** govori tudi o trdnosti človeka; a govori tudi o mehkosti in občutljivosti. Trd človek je nekdo, ki se ne upogne zlahka. Je nekdo, ki ne potrebuje zemeljskih avtoritet in posrednikov, da bi lahko ljubil. Je nekdo, ki se pred svojim hendikepom ne skriva, ki mu bolečina ni tuja. Zaradi bolečine, ki mu jo povzroča rana na srcu, je občutljiv. Občutljiv človek je blag in zna prisluhniti rani drugega človeka. Govoriti o svoji bolečini pomeni dvoje: govoriti o sebi na najbolj pristen in unikaten način; pomeni pa tudi sprejeti hendikep. Ker vse te ženske, ki so pravzaprav motivacija našega delovanja, zavračajo bolečino, hendikep, rano, ne znajo ljubiti, kar pomeni, da ne znajo skrbeti za rano drugega, tj. tistega, ki jim (dozdevno) veliko pomeni.

Vsako človeško bitje je ranjeno, saj je rana pogoj ljubezni. Človeka ljubimo preko rane in bolečine. Ljubezen je zato obliž, človek, ki ljubi pa najbolj zaželen. Ljudje, ki so sposobni negovati rane drugega, skrbijo za njegovo srečo. Sami smo se definitivno pripravljani predati takšnemu človeku. Ljubezen zato ni nekakšno čustvo in nima nobene veze z iskricami med dvema, ki naj bi se zato (kot rade poudarjajo naše kolegice) začutila. Za ljubezen se človek kratko malo odloči. In za žensko, ki bo sprejela našo bolečino, se bomo zlahka odločili. Nič ni narobe, če sprejmeš odgovornost do (bolečine) drugega človeka. Pravzaprav je šele v tem primeru vse v redu.

Ljubiti drugega, pravi Rutar, pomeni zapeljati ga. Zapeljevanje pa pomeni popeljati človeka v svet nežnosti in blagodejnosti, zaradi česar je bolečina osmišljena. Tega je sposoben samo prijatelj. Zaradi izjemnosti je zato lahko prijatelj samo eden. In v tem vidimo pomoč.

To je odgovor na vprašanje, kakšno pomoč potrebujejo invalidi. Ker je telo medij bolečine, je pomoč v tem smislu zanimanje za telo. Ukvarjanje s henikepiranim telesom pa pomeni soočanje z bolečino. Zato imamo velikokrat občutek, da pohabljeno telo deluje na marsikoga blagodejno in ima klinične učinke. Če povemo preprosto: ko nas vidijo, si mislijo, »saj njemu gre pa še slabše«. Včasih se zato ženske z nami družijo prav zato, da se v svoji koži bolje počutijo. Tak odnos pa pomeni, da invalidom kradejo dostojanstvo; s pristajanjem v tak odnos si ga kajpak kradejo tudi sami.

Ker pa je telo tudi medij jezika in govornice, je ukvarjanje z bolečino mogoče le preko pripovedi. **Samo govorjenje pa ni dovolj, potrebna sta občutljivost in ljubezen do blagih zvokov (Rutar).** Zato ljudi zlasti poslušam: Jaz poslušam tebe in tebe, tudi Vas, a ljubezen vas razume. In odprtost. Obstajajo tudi trenutki, ko

vas nisem pripravljen poslušati. To so trenutki, ko sem osamljen. Goethe ima prav: **Kako žalostno početje, če moraš na čisto korist drugih misliti v trenutku, ko si docela razcepljen v sebi (Učna leta Wilhelma Meistra 2, str. 271).** Osamljen človek ne poslušča.

Govori, pripoveduje in razmišlja o bolečini. In ob tem praviloma tudi trpi. Trpi, ker mu nihče ne prisluhne. Nihče ne sliši blagih zvokov njegovih želja. **Vse je en sam nič, če človeku manjka tisto, kar mu pomeni več kot vse drugo (Učna leta Wilhelma Meistra 2, str. 287).** Osamljenemu človeku manjka ljubezen.

Sodobni človek je osamljen. Invalidi so osamljeni. Takšne so tudi ženske. Kje so moški? O njih se premalo govori. Premalo dobrega. Ali so v kotu, kjer skrivaje se trpijo in so osamljeni? Nekateri so na bojiščih, kjer pobijajo tiste, ki se branijo. A kje so drugi? So morda pri materah in so še otroci? Zagotovo se veliko govori o otrocih. O moških se ne govori. Vsaj nič dobrega.

Morda, pomisli Rutar, pa je ljubezen zastarela. Toda kaj potem storiti z bolečino? Pogovarjati se o njej ne želijo. In želja? Kar si želim, si bom želel še naprej. Ne bom si želel nekaj drugega samo zato, ker bi to bilo lažje dobiti. Želel si bom to, kar mi veliko pomeni. Izjemne, iskrene, zainteresirane in zrele ljudi, ki ne vržejo puške v koruzo ob prvi napaki, ki jo opazijo. Želim si ljudi, ki ne tipajo zato, da bi ugotovili, ali sem lahko njihov prijatelj.

Do takrat, ko bomo spoznali takšnega človeka, pa bomo razmišljali. O sebi. O tem, ali smo res tako zateženi, da smo nezaželeni. A spreminjati, zato, da bi bili komu všeč, se ne mislimo. Tej misli v tem trenutku prisegamo zvestobo. Čas pa naj pokaže, ali je kdo sposoben obirati sadove naše družbe. Še naprej se bomo ukvarjali z bolečino in ob tem ne bomo pozabili, da so okoli nas pretežno nezainteresirani ljudje, ki jim iskrena beseda ne gre zlahka od ust. Ne bomo pozabili, da nismo usta za njihova ušesa in da nismo človek za njihovo srce. Če bomo zato še naprej osamljeni, bomo vsaj vedeli, da imamo nekaj, česar si ne morejo niti predstavljati. Dostojanstvo.

Sprejeti hendikep pomeni vrniti si dostojanstvo. Da, nismo popolni. Prav tako smo lahko jeznoriti, prav tako nas lahko kaj prizadene. Če se le da, se trudimo, da ne bi koga zlobno prizadeli. In če to ni vredno ljubezni ... no, pravzaprav ni besede za kraj, kamor vas potemtakem pošiljamo.

Hendikep človeka je v nemoči zanikanja Realnosti, ki udara v Imaginarno. Ta nemoč je bolečina, ki omogoča fantazmo, katere funkcija je, da naredi bolečino prebavljivo, znosno. Bolečina je pogoj za odnos z drugim. Je kraj, kamor se naslavljamo. Drugi je zato naša želja. Drugega si želimo zaradi toplote, potrebujemo ga, ker moramo na nekoga nasloviti pripoved. Pripovedovanje je zato soočanje z bolečino. Ko pripovedujemo, jo priznavamo.

Zakaj nas ženske zavračajo? Zato, ker ne morejo čakati, saj jih naša pripoved spravlja v stisko, ko jih opominja na bolečino. Človek na drugemu lahko ljubi samo bolečino. A najprej mora ljubiti, tj. priznati svojo bolečino. Za bolečino drugega lahko skrbimo le, če jo prizna. V nasprotnem primeru jo, če v takem odnosu vztrajamo, nujno zgolj zadajamo. Na prvi pogled se zdi, da ni mogoče ljubiti nekoga, ki se ne sprejme.

Zadajanje bolečine je nujni učinek odnosa z zaprtimi ljudmi. Tako invalidi kot ženske, ki se z njimi družijo, zavračajo bolečino. In če jih boste kdaj opazovali, boste priče smešnim manevrom, ki nastanejo zaradi izogibanja bolečini. Zaprti ljudje so šibki. Šibkost invalidov ni v njihovem pohabljenem telesu – v tem je pravzaprav njihova moč –, ampak v podredljivosti in prilagajanju. Invalidi zato potrebujejo nekoga, da bi jih ljubil. Nekoga, ki bi jim vrnil bolečino, ki bi jih kastriral. A tudi ženske potrebujejo nekoga, da bi jih ljubil.

To sta dve plati ljubezni. Na eni strani ljubimo, ko bolečino zadajamo, če vztrajamo v zaprtem odnosu. V tem primeru ljubezen ni toliko odvisna od naše volje, saj je sam odnos struktuiran tako, da se nujno naslavlja na bolečino. Morda bi pa bilo bolje, če bi v tem primeru rekli, da je odnos tisti, ki ljubi. Na drugi strani pa imamo odprt odnos, ki je bila svobodna odločitev. V takšnem odnosu skrbimo za bolečino drugega. Pogoj odprtega odnosa je, da tudi drugi skrbi za našo bolečino. Drugemu lahko pomagamo in negujemo bolečino samo, če se je sam spraval z njo. Takšno žensko si želimo in bi se zanjo z veseljem odločili.

Če človek ve, kaj je ljubezen, ni nič pretežko. Zlasti zaradi tega, ker ima človek pred seboj dolžnost. Bog mu je namreč dal na voljo možnost izbire. Lahko izbere najboljše v življenju. To pa bi tudi moral. In najboljše v življenju je povezano natanko z drugačnostjo. Kdor bo izbral najboljše v življenju bo

nujno drugačen. Kajti večina ljudi ne izbira najboljšega. Večina izbira, kar je najbolj pri roki, je najbolj enostavno, najbolj povprečno ali najbolj udobno. Tako je pač lažje. (Vzgoja za družino in vrednote, str. 139.)

Kar se nas tiče, smo drugačni. Drugačno je naše telo, drugače pa je tudi naš duh. In to ženskam ni všeč. Zato nam bodo še naprej svetovale naj se skuliramo in naj smo bolj na easy. Mi pa bomo še naprej osamljeni in pogumni. Močni, strogi in natančni. Še naprej bomo neusmiljeno sejali bolečino okoli sebe. Ne zato, ker bi tako hoteli, marveč zato, ker je to nujna posledica odprtosti. In prav je tako. A po drugi strani bomo čakali: čakali bomo žensko, ki ve kaj je ljubezen. Ob kateri se ne bomo skulirali, ampak se bomo ob njej in za njo še bolj zagreli. In ob njej nam ne bo treba biti easy.

Takšna ženska je tista, ki se je sposobna sebi odpovedati in se darovati. Kaj pomeni se odpovedati in kaj pomeni se darovati? Darovati se ni isto kot žrtvovati se, pravi Rutar. Odpove se fantazmam, ki določajo koga ljubiti. Takšna ženska pozna resnico o sebi in o drugih kajpak. Ženska, ki nas je sposobna ljubiti, ne glede na to, kako pohabljen je naše telo, je priznala, da je smrtno bitje, zato je junakinja. Je sposobna skrbeti za drugega.

Ženska ni nikoli lena, ko skrbi zase. (Rutar D., Pedro Almodóvar, str. 84.) Kaj pa za druge?

Skrb za drugega je tudi skrb za užitek, ki je po svoji naravi seksualen. Darovati sebe je mogoče le preko telesa. Spolni akt, dotikanje, gledanje itn. so načini, kako lahko drugemu izkazujemo naklonjenost. Zapeljevanje ima pri tem pomembno funkcijo. Skrb za lastno telo je zato dobrodošla tudi s strani drugega. Niti higiena in videz, niti samozadovoljevanje niso zadosti, ko govorimo o skrbi za užitek, ki je zavezan erotiki.

Sprejeti bolečino je prvi korak pri osvobajanju boginje erotike. In to je bistvo ljubezni. Osvobajanje erotike je stvar dveh, nepopolnih ljudi. Erotika jamči za njun odnos. Pretirana skrb za videz telesa je zaslepitev, ki zbujata občutek groze ob pogledu na kakšno pomanjkljivost, kar je itak fantazmatski konstrukt, podvržen želji, ki se je razvila ob slabi vzgoji. Invalidi zato pretežno nimajo šansa, da bi jih kdo ljubil, saj je izjemnih ljudi malo. A pretirana skrb za duha je prav tako zaslepitev, ki onemogoča erotiko in s tem ljubezen.

Pravzaprav je pretirana skrb za duha znak bežanja pred bolečino. Je poskus, da bi bila telo in duh ločena. Takšni ljudje praviloma zanikajo, da so spolna bitja. Skušajo se prepričati, da jim spolnost ne pomeni veliko. Verjamejo v samozadostnost. Če jim kdo nasprotuje, ga takoj obsodijo. Zanikajo bolečino, ki je v smrtnosti telesa. Z zavračanjem telesa pa zavračajo užitek. Rutar nemalokrat poudari, da je človek bitje užitka. Le zakaj skušajo nekateri to zanikati? Vprašanje je kajpak retorično.

Kakorkoli že skušamo postaviti duha nad telo, nismo nikoli zadovoljni, saj telo *je* in samo preko njega *je* tudi duh. Ne more biti drugače. Vdor Realnega je dejstvo, da je telo pogoj duha in jezika. Če ni telesa, ni človeka. Poskusi, da bi se duh ločil od telesa, povejo, da ne želijo biti ljudje. Ni čudno, da se vedno več ljudi odloča za hišne ljubljence, saj jih ljudje spominjajo na to, da so ljudje, tj. bitja telesa, želje in govorice, ki ni komunikacija. Z ljubljenci se jim pač ni treba ukvarjati. Ko so z njimi, se jim ni treba ukvarjati niti z ljudmi.

Kljub temu sleherni človek išče drugega. Iščemo drugega človeka, ki ga bomo imeli radi. Noben človek ne more preživeti brez drugega človeka. Ne more preživeti brez ljubezni. In ne more preživeti brez vere. Brez cerkve lahko preživimo, saj so ljudje tisočletja preživeli brez nje. Toda brez vere v boga ne moremo preživeti. Ne moremo vztrajati v resnici. Ne moremo biti pokončni. In ne moremo biti dober zgled lastnim otrokom. (Vzgoja za družino in vrednote, str. 179.)

Zato ljudje trpimo. Trpimo, ko zanikamo bolečino in ranljivost. Preko tega se bojimo ljudi, zato rajši ne tvegamo. Rajši ne ljubimo, kot da bi tvegali. Zadovoljimo se z instantnimi odnosi. Zlasti se s takimi odnosi zadovoljijo slovenski invalidi. V svojo vlogo se tako zelo vživijo, da ne slišijo blagih zvokov njihove velike bolečine. Le-teh ne slišijo tudi ženske, ki si jih invalidi nadvse želijo. Če nam kdo pripelje človeka, ki ne potrebuje ljubezni in si ne želi toplote in bližine drugega človeka, bomo sprejeli trditve mnogih: da nimamo pojma in da se v tem, kar trdimo, kratkomalo motimo.

Zanikati pogojenost med duhom in telesom pomeni, da zanikamo tudi, da je spolnost namenjena užitku. Ljudje, ki to zanikajo dajo spolnosti prednost samo v primeru razmnoževanja. V tem primeru so ženske zgolj orodje moških, da množijo svoje potomstvo. So torej tovarne za izdelavo otrok. Ženska, ki s svojo držo

podpira to logiko, ki je logika katoliških, je brez srca, ne ljubi, nima dostojanstva, ni svobodna, nima besede: zato je žival. In to je rezultat povečevanja duha nad telesom. Če dajejo satanisti prednost užitku pred asketizmu, smo z veseljem satanisti.

Užitek je posledica skrbi, ki nam jo izkazuje drugi, ki ga ljubimo. Je mazilo na rani, ki povzroča bolečino. Drugega potrebujemo, da bi lahko uživali. Zapeljevanje je zato poziv k zaupanju in prepustitvi. Dve pomembni sposobnosti, ki vodita k zadovoljstvu. **V principu gre namreč za iskanje zadovoljstva. Vsakdo ga išče na svoje načine. Ves čas hrepeni po njem. Ne hrepeni po ugodju, ampak po zadovoljstvu, sreči, spoštovanju, dostojanstvu. Po tem hrepeni. Vsakdo hrepeni, pa če to prizna ali ne. (Vzgoja za družino in vrednote, str. 161.)**

Vendar pa ni vsak način iskanja zadovoljstva tudi pot do njega. Ali ga bomo našli, je pretežno odvisno od sprejetja bolečine drugih in nas samih. Iskanje zadovoljstva je zavezano postavljanju dozdevkov pod vprašaj, ki so rezultat zanikanja bolečine. Dozdevki so posledica fantazem, ki jih dedujemo od družbenega okolja. Fantazme določajo vsebino naših želja in zato tudi vsebino naše bolečine. A oboje se vrti okoli telesa. Bodisi ga zavračajo, kot smo želeli pokazati pred nekaj trenutki, bodisi zanj pretirano skrbijo: ga popravljajo, lepšajo, dišavijo ...

Fantazme sodobne ženske ne vključujejo invalidov. Skrb za njihovo telo je praviloma center njihove pozornosti, ki je usmerjena v zdrav način življenja. Tečejo, telovadijo, jejo solato, pijejo kupljeno vodo, hujšajo, se izogibajo ljudi zaradi skušnjav, pokončno sedijo, ležijo na trebuhu, redno hodijo na preventivne zdravniške preglede, če se pregrešijo zoper zdravje telesa, je zdravo, če se v zameno in opravičilo počutijo krivo in ne nazadnje, ko so z invalidi v interakciji, je zdravo, da čim manj sprašujejo, da jih ne bodo prizadele; pa tudi sicer se z njimi ni zdravo dolgo in odkrito zainteresirano družiti, ker jih poželjivo in iskreno gledajo ter opazujejo in ni modro, če s svojo prisotnostjo burijo njihovo domišljijo, saj invalid o teh rečeh ne bi smel veliko razmišljati in vedeti.

Skrb za zdravo telo pa ni tudi skrb za zdravega duha. Zdrav duh je sekundarnega pomena, saj mora biti zdravo najprej telo. *ZDRAV DUH V ZDRAVEM TELESU*. Kdor hoče (p)ostati zdrav, se naj izogiba nezdravih ljudi. Invalidi niso zdravi, njihov duh ne more biti zdrav, pa če se še tako trudijo. Kdor skrbi za zdravje duha, bere ljubezenske romane, ne gleda TV-ja; če pa že, gleda dokumentarne oddaje o naravi in zdravju, gleda oddaje o zdravi kuhinji, ki je resda sicer nekoliko draga, a se splača, gleda oddaje o zdravih odnosih, polnih samozavestnih ljudi, ki se med sabo ne prepirajo, saj pridno kupujejo izdelke za utrjevanje samozavesti in krepitev osebnosti, ki je pomembna za ljubezen in slovo, četudi nikogar ne marajo in ne prenesejo v svoji bližini: potem gredo v družbo, kjer se želijo pogovarjati (učeno se temu reče komunikacija), kar v preprostem in kmečkem jeziku – tega namreč naša malenkost najbolje razume – pomeni, da gredo testirati svojo inteligenco in zdravje. Ko so skupaj, razpravljajo o svojem zdravju in tekmujejo kdo je bolj zdrav – čvekajo torej, kot temu pravimo tisti bolj kmečke pameti. Če se kdo ne strinja z njimi, očitno ni dovolj zdrav in se bo moral še nekoliko potruditi, tj. potelovaditi in videti še kakšno dokumentarno oddajo, ali ne preveč zatežen film..

Za zdravega duha je prepovedano dolgo druženje z ljudmi, zato si za osamljene trenutke umislite psa, ga vodite na sprehode in se z njim igrajte. Ob tem boste srečevali druge ljudi, a tudi oni bodo imeli svoje pse in se za vas ne bodo zmenili, zato bodite brez skrbi, ne bodo vas prizadeli. Pes je človekov najboljši prijatelj prav zato, ker ne prizadene človeka. Juga se zato rajši izogibajte, saj je bolj, kot psu, podoben prascu, ki s svojimi članki svinja in kali javno idiliko. Tudi drugače ima neke čudne ideje, kar ni nič nenavadnega glede na njegovega bolnega duha, saj je imel pač smolo, ker se je rodil kot cerebralec, zaradi česar je invalid in ga verjetno nihče ne mara.

Oprostite mi prosim zdravi ljudje, ne morem vas pustiti, saj vas ljubim in bom še naprej svinjal: vi pa še naprej zdresirano lajajte, ko bi morali gristi.

Dovolj smo napredovali, da po vsem tem prisluhnemo vprašanju, ki se tako-rekoč postavlja samo od sebe: **ali so potemtakem ženske sposobne zapeljati hendija, in če, kakšne bi morale biti?** Rešitev ni v zdravi prehrani, niti v prebiranju zdravih knjig. Drugo vprašanje: ali so invalidi sposobni zapeljati ženske? In še tretje vprašanje: ali so ženske sposobne biti zapeljane s strani hendijev? Ostajamo pri nikalnem odgovoru in temu v prid ponujamo še eno idejo.

Ženska, ki se nenehno ukvarja s podobo svojega telesa, bodisi je sama sebi všečna ali pa nenehno popravlja svoj videz, da bi dosegla nek ideal, je narcistična, zato ne zna ljubiti. Še manj, da bi lahko ljubila hendija, ki s svojim telesom pooseblja nekaj, kar že načeloma ni mogoče doseči, tj. popolno telo.

Narcističen človek ljubi podobo. Ne katerokoli podobo: ljubi svojo podobo. Težko se sprijazni z idejo, da bi bil kdo drug lepši. Vsak človek ima podobo, vsak človek ima tudi identiteto: nekateri imajo poleg tega še osebnost. Ali je podoba narcisa njegova identiteta? Ali se identiteta skriva za podobo? Kaj se skriva za podobo?

Pravijo, da je pomembna notranjost. Rečejo ji duša. Ko je Freud razmišljal o duši, je prišel do odkritij, ki niso bila povšeči dušeslovcem, ki so verjeli, da je duša neko duhovno bitje, ujeto v telo. Načelo Realnosti je poskrbelo za nemalo nelagodja. Tako kot je vedno z nezadovoljstvom okupiralo tiste, ki so zanikali telo, užitek, erotiko in bolečino, tako tudi zdaj ne pusti vnemar ljudi, ko govorimo o hendikepiranih ljudeh kot erotičnih bitij. Ne glede na to, kako pohabljeno je telo, vedno bo na delu boginja erotike, zato bi jo invalidi morali osvobajati, saj je na njihovi strani.

Invalidi se delajo, kot da je vse v najlepšem redu in da je edino Jug tisti, ki ima s tem težave. A tudi invalidi spijo in tudi njih preganja noč, ko si zaželijo dotikov, poljubov, božanja, nežnosti, pozornosti, ljubezni, orgazmov ipd. Ležečim na postelji jim ne preostane drugega, kot da fantazirajo in sanjarijo, *kako bi bilo lepo, če ...*, obenem pa se sprašujejo, koliko ur je do jutra. Do novega dne, ko bodo ponovno prepričevali Jugo, da seks ni vse in da se bo že našla kakšna in da sploh ni problem dobiti ženske, če te ima rada. V istem trenutku pa bodo poželjivo, z žalostjo in obupom v očeh, od glave do pet premetali vsako, ki bo šla mimo njih in bo vsaj malo ustrezala kriterijem dobre »pičke«.

Ženske pa bodo še naprej hladno, nič-hudega-sluteče, brigajoče se zase hodile mimo njih. Če bo Jug slučajno kaj rekel, bo sicer nekaj nelagodja, a bo kmalu pozabljeno.

Pisec: Andrej, svetujemo ti, da pozabiš na bolečino – ti bo lažje živeti.

Jug: *Če pozabim na bolečino, se odrečem izkušnjam, ki sicer večinoma niso prijetne, a zaradi njih vem nekaj malega o tem, kdo sem, kaj pomeni ljubiti, trpeti, kaj je dolžnost in odgovornost; zaradi njih mi ni tuja iskrenost in odprtost, seksualnost in erotika. Ker jih ne pozabim, lahko sodim o dobrem in zlem, o predsodkih drugih in o njihovih odporih. Ne bom pozabil svojih izkušenj in še naprej bom opozarjal: večina težje ali srednje nepokretnih invalidov v Sloveniji je nesrečnih, če to priznajo ali ne; dobršen del krivde nosijo tudi ženske, ki ljubijo fantazme glede ljudi bolj kot soljudi.*

Natanko zaradi izkušenj, ki jih človek interpretira, kar pomeni, da jim podeli smiselnost, je opravičen in opran krivde, ki je pogoj vednosti in je njena gonilna sila. Interpretacija nas postavi v neko drugo držo, zaradi katere imamo prednost pred tistimi, ki sicer imajo izkušnje, saj jih ima vsako govoreče bitje, a o njih vedo zgolj to, kar se ponuja samo od sebe in je klišejsko. Ne gre za to, da bi interpretiranje izkušenj bil korak k realnosti. Interpretiranje je način, kako človek spoznava pogoje klišejev in determinizma. Je upor pred enoznačnostjo in dolgočasenjem. Je vpogled v večznačnost simbolnih svetov. Obrani nas pred mnenji, ki so predsodki. Še zdaleč ne gre za to, da bi z interpretacijo prišli do pravih, edinih in neizpodbitnih pogledov na svet.

Prav to spoznanje omogoča, da se človek sooča z odpori. Zaradi tega smo upravičeni, da govorimo o odporih drugih, saj s tem ne pozabljamo, da smo vpeti v družbeno mašino, ki poleg nekaterih koristi, ki jih uživamo po družbeni pogodbi, skuša krasti človeku dostojanstvo, avtonomnost in edinstvenost. Interpretacija je varovalo in analiza medsebojnih odnosov. Je tudi pogoj vsakega odnosa, saj se zaradi nje le-ta izgrajuje. Pogovarjanje in spraševanje sta učinkoviti metodi za razumevanje tega, kar imamo ljudje med seboj. V nasprotnem primeru nimamo ničesar in za drugega človeka ne obstajamo. Še vedno pa nam ostane družba psov, za katere skrbimo in se slinimo ob misli, da smo zreli in odgovorni.

Če se ljudje niso interpretirali sami ali če jih ni interpretiral noben drug človek, ne obstajajo. **(Rutar D., Srečanja, str. 3)** Interpretiranje tega, kar imajo hendiji in ženske med seboj je zagotavljanje, da obstajamo. Če obstajamo, nas morajo opaziti in se z nami ukvarjati. Ker se morajo zato ukvarjati tudi s seboj in s svojo bolečino, smo trn v njihovih petah. Ne glede na to, kako trd in pokončen, s še tako močno osebnostjo je človek, vedno stoji na nogah: in peta je vedno Ahilova.

Pisec: Andrej, zakaj meniš, da so tvoji odpori bolj upravičeni od večine?

Jug: *To vprašanje mi je nekoč postavil nekdo, ki ga cenim, kljub temu, da imam močan občutek, da ne zaupa moji drži in da se ne strinja z idejami, ki jih ponujam v razmislek odprtih dušam. Nimam občutka, da bi se kdaj resno lotil kakega mojega dela. Kljub temu se lahko nemalokrat zalotim ob razmišljanju o njegovih kritik, ki se mi zdijo preuranjene. Ne gre za to, da bi se svojih pogledih glede odnosov, s katerimi se ukvarjam, zmotil, mnogo bolj bo držalo, da še nisem kos kompleksnosti problema, kamor sodijo tudi moji odpori. Ukvarjanje s to temo je zato tudi soočanje z lastnimi odpori in ugotavljanje, kateri so strukturno pogojeni in kateri so stvar medsebojnih odnosov in družbene zapuščine. Lahko bi rekel, da mi zainteresirano ukvarjanje z upori, preko ukvarjanja s svojim položajem v družbi, dovoljuje, da na njih opozarjam z vidika kritika in morda celo moralista. Ni mi vseeno, v kakšni družbi živim. Namen mojega delovanja ni v spreminjanju ljudi, da bi bili boljši. Sami že tako-ali-tako verjamejo, da je njihova želja že tudi postajanje boljšega človeka. Nesmiselno bi bilo pridigati, da so se zadeve lotili narobe in neproduktivno. Njihova mnenja so že izdelana, čeprav so protislovna in polna nejasnosti. Izkušnja uči, da to ni bil nikoli resen problem, saj ves svoj trud usmerijo v utrditev mnenj. Po zaslugi Dušana vem, da se ljudje oklenejo z vsemi štirimi svojih idej, verjetij in mnenj, če količkaj zvenijo modro. Množični človek ni nikoli bil večš spremembam in se je vedno pristno začudeno spraševal po razlogih, ko je srečal znanca, ki je v svojem življenju storil kaj etičnega, kamor sodi tudi spreminjanje sebe.*

Ukvarjanje s seboj mi daje vpogled v samoumevnost. Ni me strah priznati, da zaradi tega preprosto vem nekatere stvari na način, kateri je množičnemu človeku nepojmljiv. Zato se ne trudim spreminjati ljudi, saj bi to pomenilo naivno zahtevati, da se premaknejo iz enega sveta v nov, popolnoma tuj svet. Pot, ki jo ustvarjam me opremlja z vednostjo, ki množici ljudi ni dostopna. Tudi zato mi ni težko priznati, da sem boljši človek in še boljši nameravam postati; tudi to mi daje pravico, da kljub lastnim odporom opozarjam na njihove. To se mi zdi učinkovit način, kako se soočiti z lastno bolečino. Zato moje delovanje ni namenjeno spreminjanju ljudi, marveč je način, kako se ljubim, kako zdržim v svetu, kjer so se ljudje sprijaznili z idejo, da ljubezen ne obstaja, kar jih logično potegne v mnenje, da se ni treba z njo ukvarjati. Ljubezen imajo za zastarelo. Nekaj časa je bila ljubezen in, zdaj pa ni več. Moje delovanje je izraz ljubezni do ljudi, čeprav jih ne maram. To počnem v Njegov spomin in zato, ker je prav tako. Ker počnem nekaj, od česar nimam nobene koristi, mi je lažje živeti. Ne zato, da bi razsvetljeval ljudi. Če lahko kdo, zaradi mojega delovanja, spozna, da cigara ni vedno zgolj in samo cigara, me to seveda veseli, saj ni lepšega občutka, kot če nekomu omogočiš življenje. Tj. da ga raniš.

Narcistični človek ljubi podobe. Nemožnost popolnosti je njegova bolečina, zaradi katere ne prenese ljudi okoli sebe, čeprav si jih želi. Vsak človek si želi biti ljubljene, pa če ve kaj to pomeni ali ne. Načelo ugodja ljudi sili v determinizem, kar je dobrodošlo matematikom, ki želijo enoznačen in določen svet. Ugodje želi en pomen, zato si nima kaj začeti z asociativnostjo besed. A človekov svet obstaja samo, če ga drugi prepozna kot takega. Torej obstaja samo, če človek stopa v medsebojne odnose z drugimi ljudmi. Ker odnosi niso matematične enačbe – to ne morejo biti, ker se konstituirajo samo preko jezika –, povzročajo človeku nemalo preglavic, če hoče obstajati, saj to pomeni, da se mora prestaviti iz ugodja nekam drugam.

Prestaviti se mora v nepopisano pokrajino odnosov, ki zahtevajo interpretacijo, saj je pogoj njihovega obstoja. Ljubezen je zato način odprtosti do sebe in drugih. Je pa tudi najboljši indikator za obstoj človeka. Kdor torej ne verjame v ljubezen, ne verjame v obstoj sveta in odnosov, ki so pogoj družbe. Invalidi zato ne obstajajo, saj ne stopajo v medsebojne odnose in se ne interpretirajo, kar pomeni, da ne ljubijo. Ne obstajajo njihove želje, kakor sodi zlasti želja po odnosu, tj. želja po ljubezni. Boginja erotike ima pri tem pomembno funkcijo, saj sili invalide in ženske v nelagodje, ki je možno preko fantazem, ki trčijo ob realno, ki pove ljudem, česar ne želijo slišati, saj so jim dozdevki, da je vse v najlepšem redu, ljubši od resnice, ki pravi, da je bolečina strukturna nujnost psihičnega aparata in da so zaradi nje medsebojni odnosi nujni, saj je od njih odvisno psihično zdravje. Seveda gre k temu tudi tveganje, da nas bodo drugi prizadeli.

Eden od strahov, ki jih opažamo pri ženskah v interakciji s hendijem je, da jih nebi prizadele, saj potihem vedo, česa si hendi želi. Vedo tudi, da jim tega niso sposobne nuditi, ker v njihovih fantazmah ni predviden tak moški. Zato ni čudno, da nas ženske ne jemljejo resno, saj je to način, kako so lahko v naši družbi, ne da bi se bilo treba soočiti z idejo, da ni vse kot se zdi in da še zdaleč ni vse v redu. Vsakršno namigovanje, da se Jug moti in da sploh ni tako, kot pravi, je izraz zainteresiranega prikrievanja nelagodja in spodbujanja dozdevkov. Je izraz nevednosti in ignorantskega sprenevedanja.

Javno opozarjanje, da so telesno in duševno hendikepirani ljudje spolna in simbolna bitja, je pika na i, ko se morajo ljudje soočiti z dejstvom, da takšni ljudje obstajajo in da živijo, želijo. Soočiti se morajo z resnico o sebi, ki pravi, da s svojim delovanjem prispevajo pomemben delež k diskriminaciji hendikepiranih ljudi. Ob tem soočanju za trenutek začitijo, da so tudi sami hendikepirani. Njihov hendikep je v čustveni in spolni nezrelosti. In o tem gre naša zgodba. Da je človek spolno bitje, ne pomeni, da se je zmožen razmnoževati.

Zaradi trpljenja, pred katerim bežijo, kar se kaže v površinskih odnosih, saj se je v kaj globljega in resnega moderni človek nezmožen spustiti, je oropan izkušenj. Spolnost človeka je pomemben del njegovega življenja. Spolni odnos pa je način, kako se človek sooči z bolečino. Kdor torej ne tvega bolečine, ampak okoli nje gradi iluzije, ni spolno zrel. Na tem mestu torej postavljamo tezo: spolna nezrelost žensk se pokaže zlasti v situacijah, ko naletijo na hendija. A tudi invalidi niso spolno zreli, ker nimajo kje dozoreti.

Bojijo se drug drugega: bojijo se bolečine: ne želijo tvegati.

Sam se ne bojim odnosov.

Česa pa naj bi se bali, ko smo v neskončnih letih spoznali raznovrstnost človeškega vedenja in delovanja?

Prepotovali smo vesolja in galaksije, spoznali smo človekove svetle, manj svetle in temne plati. Spoznali smo njegovo nečimernost, narcizem in sovraštvo, veselje, ljubezen in radost, napuh, oholost in zavidanje, lenobnost, spletkarjenje in zahrbtnost, koristoljubnost, zlobnost, ljubezen do denarja in umetnost varanja ter manipuliranja. Spoznali smo njegovo sposobnost premagovanja naporov, bolečine in trpljenja, ki jih svet še ni videl, žrtvovanje, zaradi katerega so jokali kamni, nasilje, zaradi katerega se ti obrne želodec in si zaželiš, da bi bil raje sardela. Česa naj se sploh še bojimo? Bili smo priče škandalov, masakrov in krvavih spektaklov. Sodelovali smo v orgijah, veseljačenju in novačenju. Bili smo v vojni in bili smo v miru. Naši sotrpini so bili alkoholiki, narkomani, kurbe, potepuhi, prevaranti, berači, konjski tatovi, hudodelci s steklimi očmi in z motnim pogledom, nališpane dame in polikani gospodje, morilci, posiljevalci in teroristi. Doživeli smo vzpone in doživeli smo padce, jutranje zore, krvaveče žulje in orgazme. Bili smo brez spanca, ker nam je krvavelo srce. Le česa naj se še bojimo? Videli smo umirati ljudi, ki jih je bila sama kost in koža, sodelovali smo pri pogrebih, bili smo na sedmini. Stali smo ob postelji, ko je žena rojevala in je kri tekla v potokih. Držali smo otroka v naročju, ko je trpel in ni mogel spati. Premagovali smo sebe, ko smo odkrivali neznana čustva, ki so nas trgala na koščke in pretresala kot silni viharji. Bili smo sami kot psi in nihče nas ni povohal. Stali smo tam v mrazu, snegu in dežju, na soncu, v megli in vetru. Stoletja smo bili tam in nihče se nas ni niti dotaknil. Ne poznamo ničesar, kar bi nam še lahko nagnalo strah v kosti. (Rutar D., Freud proti papežu)

Ljubljana, sreda, 8. junij 2005